

NOKUTs tilsynsrapporter

Barnehageledelse

Mastergradsstudium (120 studiepoeng) ved Dronning Mauds
Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

Januar 2015



NOKUT 

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere nye utdanningstilbud. Institusjonene som gir høyere utdanning har ulike fullmakter til å opprette nye studier. Dersom en institusjon ønsker å opprette et utdanningstilbud utenfor fullmaktsområdet sitt, må den søke NOKUT om dette.

Institusjon:	Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH)
Studietilbudets navn:	Mastergradsstudium i barnehageledelse
Grad/Studiepoeng	120 studiepoeng
Studieform	Stedbasert studium
Sakkyndige:	Professor Grete Wennes, Høgskolen i Sør-Trøndelag Professor Inge Johansson, Stockholms universitet
Dato for vedtak:	09.01.2015
NOKUTs saksnummer	14/457

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av et mastergradsstudium i barnehageledelse (120 studiepoeng) ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra institusjonen. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Mastergradsstudium i barnehageledelse ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning tilfredsstillter NOKUTs krav til utdanningskvalitet og er akkreditert i vedtak av 9. januar 2015.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Lysaker, 9. januar 2015



Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen.....	1
2	Saksgangen	1
3	Faglig vurdering.....	2
3.1	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	2
3.2	Plan for studiet.....	4
3.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	10
4	Samlet konklusjon.....	13
5	Vedtak	14
6	Dokumentasjon	14
7	Presentasjon av den sakkyndige komiteen	14

1 Informasjon om søkerinstitusjonen

DMMH ble grunnlagt i 1947, og er den eneste høgsolen i landet som har utdanning av barnehagelærere som hovedoppgave.

DMMH har ca 1200 studenter og 140 ansatte, hvorav 95 er i forsker- og undervisningsstillinger. Høgsolen tilbyr bachelor i barnehageutdanning på heltid eller deltid. Dronning Mauds Minne Høgsolen for barnehagelærerutdanning fikk status som akkreditert høgsolen 20. oktober 2008 og har selv rett til å akkreditere studietilbud til og med bachelornivå. Høgsolen har ingen akkrediterte studier på mastergradsnivå, og dette er det første studiet høgsolen får akkreditert av NOKUT på dette nivået.

2 Saksgangen

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs studietilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, slik som den aktuelle søknaden denne rapporten dreier seg om, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i studietilsynsforskriften.

I sin faglige vurdering, skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i studietilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom ett eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får i slike tilfeller, to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUTs direktør fatter deretter vedtak.

I denne rapporten foreligger det ingen kommentar fra institusjonen og sakkyndig tilleggsvurdering. DMMH har fått godkjent under samtlige kriterier av de sakkyndige, og saken gikk derfor direkte til vedtak.

¹ <http://www.lovdato.no/cgi-wifit/ldles?doc=/sf/sf-20110127-0297.html>

3 Faglig vurdering

Der det forekommer “vi” i dette kapitlet, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs studietilsynsforskrift.

Oppsummering

DMMH har levert en grundig søknad om akkreditering av et mastergradsstudium i barnehageledelse på 120 studiepoeng. Søknaden ivaretar og svarer på krav som er lagt fra styrende institusjoner. Søknaden redegjør for kriteriene under på en tilfredsstillende måte. Komiteen har tilført noen forbedringsmuligheter som DMMH bør vurdere for å sikre høy kvalitet. Ellers er alle krav i studietilsynsforskriften oppfylt slik vi vurderer dette, og vi vil anbefale at NOKUT akkrediterer mastergradsstudium i barnehageledelse ved DMMH.

3.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

7-1 1 Krav i lov om universiteter og høyskoler

Vurdering

DMMH har levert en grundig og relevant søknad om akkreditering i Mastergradsstudium i barnehageledelse på 120 studiepoeng. Søknaden ivaretar og svarer på krav som er lagt fra styrende institusjoner. DMMH er en akkreditert høyskole med bachelorgradsstudier, men har ikke akkrediterte studier på masternivå. De har derfor svart eksplisitt på punktene e) beskrivelse av hvordan kravet til utdanningsplan er oppfylt, f) vitnemål og Diploma Supplement og g) kvalitetssikringssystem.

Kravet til utdanningsplan beskriver planens to deler. Del 1, den generelle delen, beskriver hva studenten forplikter seg til å overholde av lover og regler ved DMMH (inkludert lov om universiteter og høyskoler, forskrift om studentopptak, eksamen og vurdering av praksis ved DMMH). Studenten er også forpliktet til å sette seg inn i gjeldende fag- og studieplan for det studieprogrammet studenten er tatt opp til. Del 2 er den individuelle utdanningsplanen som omfatter personopplysninger og emner den enkelte skal gjennomføre i studiet.

Vitnemål og Diploma Supplement er utarbeidet i henhold til retningslinjene gitt av UHR.

Kvalitetssikringssystemet ved DMMH er per tiden igjennom et utviklingsprosjekt i samarbeid med NOKUT. På grunn av dette prosjektet, ble DMMH fritatt fra å revidere det eksisterende systemet fra Kunnskapsdepartementet per 5. mai 2013. Arbeidet med det nye systemet er ikke avsluttet.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet.

- Høgskolen bør sikre at det nye planlagte kvalitetssikringssystemet inkluderer det nye masterstudiet på en tilstrekkelig og tilfredsstillende måte. Et masterstudium innebærer noen

nye høyere krav til kvalitetssikringssystemet, noe som må planlegges inn i utviklingsarbeidet av systemet.

7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Vurdering

Studiet er et disiplinbasert mastergradsstudium etter § 3 i forskrift til krav om mastergrad. Opptakskravet skal være fullført bachelorgradsutdanning på 180 studiepoeng som barnehagelærer (førskolelærer), eller i en av følgende profesjonsutdanninger: barnevernspedagog, grunnskolelærer, spesialpedagog eller faglærer. Søker begrunner opptakskravene med at de stiller de nødvendige kravene til relevant faglig bakgrunn og tilstrekkelig fordypning i barnefaglige emner, og har en utdanningsbakgrunn som gjør at de kvalifiserer til lederstillinger i barnehage. Forutsetning for opptak er minimum karakter C eller bedre i gjennomsnitt fra opptaksgrunnlaget på bachelornivå. Rangeringsreglene virker ok. Studiet inneholder en masteroppgave som er et individuelt veiledet selvstendig arbeid på 45 studiepoeng i tråd med mastergradsforskriften § 6. Vi vurderer at søkeren har en grundig redegjørelse for at kravene i mastergradsforskriften er oppfylt.

Konklusjon

Ja, krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner er oppfylt.

7-1 3. Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Vurdering

Økningen i størrelse på den norske barnehagesektoren kommer i fremtiden til å føre med seg et økende behov for lokale førskoleledere. På samme tid vil kompetansekravene til lederne innen barnehagesektoren til å øke. Utviklingen i samfunnet generelt og av barnehagesektoren spesielt kommer til å øke behovet for høgskoleutdannede lederspersoner med profesjonell kunnskap som er forskningsbasert. Den planlagte rekrutteringen ved DMMH vil være 25 personer hvert år. Hvilket gir et samlet studentantall på ca 40 studenter totalt under utdanning, noe som sees å være tilstrekkelig stort for å etablere og opprettholde et godt læringsmiljø. På sikt er ambisjonen som uttrykkes i søknaden å øke antall studieplasser.

Med tanke på at denne raske ekspansjonen øker behovet for akademisk lederkompetanse. Det er trolig at det vil finnes store og økende behov for denne utdanningen i fremtiden. I et slikt perspektiv kan dermed innholdet og konsekvensene av masterutdanningen som DMMH søker, at forskningsbasert profesjonskunnskap kommet tett på den kunnskapen som formes gjennom det praktiske arbeidet i førskolen.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

- Høgskolen bør på sikt planlegge for å øke antall plasser. Den økte tilførselen av utdannede studenter på bachelorgradsnivå innen førskolepedagogikk gjør en slik ekspansjon nødvendig.

7-1 4. For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Mastergradsstudium i barnehageledelse innebærer ikke praksis og kriteriet er derfor ikke relevant for vurdering.

3.2 Plan for studiet

7-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Studiets navn er dekkende. Vi vil likevel påpeke at det finnes to dimensjoner av hvordan ledelse kan oppfattes. Dels ledelse av barnehagen, dels ledelse i barnehagen. Vi vil foreslå at studiets navn gjøres bredere og blir hetende «Mastergradsstudium i ledelse av barnehage». Vi mener at studiets engelske tittel er mer heldekkende; «Master's programme in leadership in early childhood education and care». Vår mening er at studiets norske navn slik det nå er beskrevet er dekkende og nøyaktig, men navnet kan bli enda bedre om det omformuleres etter den foreslåtte utvidelsen.

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende. I utviklingen av masterstudier kan det være en fordel å prøve ut et enda mer heldekkende navn som tar hensyn til forskjellene mellom ledelse av og i barnehager. Vi vurderer likevel det eksisterende navnet som tilfredsstillende.

- Høgskolen bør vurdere det foreslåtte navnet «mastergradsstudium i ledelse av barnehage».

7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

DMMH har formulert følgende læringsutbytte for mastergradsstudium i barnehageledelse.

En kandidat med fullført mastergradsstudium i barnehageledelse skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap	
Kandidaten ...	
K1	har inngående kunnskap om kunnskapsarbeid, kvalitetsutvikling, organisasjonslæring og strategi

K2	har avansert kunnskap om organisasjon og ledelse, og spesiell innsikt i teorier som er relevante for ledelse av personalet og det pedagogiske arbeidet i barnehagen
K3	har avansert kunnskap om nyere forskning, om vitenskapelige teorier og metoder som kan anvendes på forskning om barnehagen
K4	har utfyllende kunnskap om ledelse og organisasjon på nye områder som er relevant for ledelse av barnehagen
K5	kan analysere faglige problemstillinger knyttet til ledelse med utgangspunkt i barnehagens historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet

Ferdigheter Kandidaten ...	
F1	kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonneringer om barnehagens virksomhet
F2	kan analysere relevant teorier, metoder og fortolkninger og overføre dem til praktisk og teoretisk problemløsning i den daglige ledelsen i barnehagen
F3	kan bruke metoder for forskning og faglig utviklingsarbeid som er relevante for forskning på barnehagen på en selvstendig måte
F4	kan under veiledning utføre et selvstendig forskningsprosjekt innenfor fagområdet etter aksepterte vitenskapelige metoder og gjeldende forskningsetiske normer
F5	kan anvende vitenskapsteoretisk og metodisk kunnskap til kritisk analyse og vurdering av forskning og forskningsresultater

Generell kompetanse Kandidaten ...	
G1	kan analysere etiske problemstillinger som er sentrale for ledelse av barnehagen
G2	kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å lede utviklingsarbeid i barnehagen
G3	kan formidle omfattende selvstendig arbeid og behersker uttrykksformer som er sentrale for ledelse i barnehagen
G4	kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor barnehagesektoren, både med personalet og foreldre og til allmennheten
G5	kan bidra til nytenking og lede innovasjonsprosesser for å utvikle barnehagen som pedagogisk institusjon

Vurdering

Læringsutbyttebeskrivelsen er lagt tett opp til og er i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og det er tydelig at studiet er på mastergradsnivå. Masterstudiet legger opp til læringsutbytte i relevante fagområder slik som ledelse, organisasjon, kunnskapsledelse, strategi og vitenskapsteori – for å nevne noen. De kunnskapene og ferdighetene kandidaten skal inneha ved endt studium er relevante og godt formulerte. Det er likevel flere av læringsutbyttene som er bredt (stort) definert og dekker flere fagfelt, eksempelvis K1 som ser ut til å dekke fire fagfelt innen det store området organisasjon og ledelse og hvor hver av de fire fagfeltene representerer egne og store forskningstradisjoner. Det kan derfor være hensiktsmessig å enten redusere målsettingene innenfor hvert læringsutbytttemål eller lage flere kategorier.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttet er tilfredsstillende beskrevet.

- Høgskolen bør vurdere masterutdanningens høye ambisjoner i læringsutbyttebeskrivelsene. Flere av de beskrevne læringsutbyttene er svært ambisiøse når det gjelder inngående kunnskap i flere etablerte forskningsområder.

7-2 3. Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

De emnene som tilbys er følgende: Personalarbeid og ledelse på 15sp, Kvalitetsutvikling og endring av barnehagen som organisasjon på 15sp, Ledelse for læring på 7,5sp, strategisk ledelse på 7,5sp, vitenskapsteori og forskningsmetode 1 på 15sp, vitenskapsteori og forskningsmetode 2 på 15sp og til slutt masteroppgaven på 45sp. Alle emnene er obligatoriske, det er ingen valgfrie emner.

Masteroppgaven er valgfri når det gjelder tema, men må godkjennes av veileder og programansvarlig før arbeidet påbegynnes. Emnene er tilfredsstillende bygd opp på en måte som gjør at studentene opplever en naturlig progresjon. Emnene er generelt store (15sp) og har arbeidskrav som dette forutsetter. Det samme gjelder for fag på 7,5sp. Emnene er ifølge den ovenstående klassifiseringen etter vår oppfatning godt knyttet til læringsutbyttebeskrivelsen og bygger opp under at studentene skal kunne oppnå læringsutbyttet.

Læringsutbyttebeskrivelsene er godt relatert til anbefalingene i de retningsgivende prinsippene i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. De nasjonale prinsippenes implementering i den overordnende studiemodellen, som presenteres på side 22 i søknaden, bør likevel tydeliggjøres og nærmere presenteres i DMMHs pågående arbeid med kvalitetssikring.

Som nevnt i forrige punkt, bør høgskolen vurdere masterutdanningens høye ambisjoner i læringsutbyttebeskrivelsene, som kan skape utfordringer i henhold til måloppnåelse. Som nevnt er flere av de beskrevne læringsutbyttene svært ambisiøse når det gjelder inngående kunnskap i flere etablerte forskningsområder. I utviklingen av studiet vil det derfor være nødvendig å avgjøre en avpassing av målsettingene med studiet generelt og i det enkelte emne spesielt.

Den samlede årlige arbeidsinnsatsen forventes å ligge på ca 1600 timer. Fordelingen mellom lærerstyrt undervisning og selvstendig arbeid virker rimelig.

Konklusjon

Ja, studiets innhold og oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

- Høgskolen bør vurdere en tydeliggjøring av innholdet og målsettingene i hver læringsutbyttebeskrivelse, da noen formuleringer innebærer svært ambisiøse mål for måloppnåelse. Videre er det viktig at høgskolen implementerer dette i sitt arbeid med kvalitetssikring.

7-2 4. Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Ut i fra søknaden fremkommer det at et flertall undervisnings- og arbeidsformer skal anvendes på et kombinert vis der forelesninger skal være en fremtredende del. Andre viktige former er oppgaver som er tilpasset studentene og som skal løses individuelt eller gjennom arbeid i en gruppe, samt i individuelt arbeid med pensum. Det avsluttende semesteret vier seg helt til arbeid med masteroppgaven og veiledning av den. Gjennom masteroppgaven, som er den tyngste delen av programmet, gir det mulighet til integrasjon og selvstendig refleksjon over det innholdet som studentene har vært gjennom tidligere i studiet. I søknaden fremgår det at veilederne er kvalifiserte fagpersoner med førstestillingskompetanse, inkludert professorer og vitenskapelig ansatte med pågående vitenskapelige arbeider innenfor feltet de skal veilede i. Studiets undervisnings- og arbeidsformer inneholder store innslag av konsentrert teamarbeid som oppsummeres en gang per semester med et fire dager langt arbeidsseminar, der også store deler foregår som individuelt arbeid med pensum. Spesielt første året gis forelesninger mye tid, noe vi mener kan være med på å gi studiet god kvalitet.

Disse arbeidsformene er til sammen med på å gi studentene et godt grunnlag for å oppnå læringsutbyttet, spesielt siden undervisningen legger opp til at studentene får rikelig med tid til å diskutere og stille spørsmål. På denne måten gis studentene mulighet til å se studienes allmenne kunnskapsmål i sammenheng med de grunnleggende profesjonelle ferdighetene som de skal opparbeide seg gjennom studiet.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

7-2 5. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Vurdering

Alle emner i masterutdanningen har formell vurdering og ved alle eksamener er det både intern og ekstern sensor, inklusive ved klagesensur. Tre emner har individuell skriftlig skoleeksamen på 6 timer, 2 emner har individuell skriftlig hjemmeeksamen (tid er her ikke oppgitt), ett emne har en individuell skriftlig prosjektoppgave (vitenskapsteori og forskningsmetode II) og masteroppgaven vil vurderes både skriftlig og muntlig. Oppgaven må være bestått (skriftlig) før muntlig eksamen.

Emnene har også obligatoriske arbeidskrav som må være oppfylt/bestått for at studenten kan gå opp til eksamen.

Arbeidskravene og eksamensformene er relevante og tilstrekkelige for å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Ledelse handler mye om grupper og arbeid i grupper. Høgskolen bør derfor vurdere hvorvidt masterutdanningen er tjent med en større mulighet for gruppebasert vurdering. I enkelte emner kan det være av stor verdi å samarbeide med andre studenter. Masteroppgaven er et slikt arbeid som kan være gruppebasert (2-3 studenter) på det skriftlige arbeidet mens muntlig eksamen fortsatt foretas på individuelt grunnlag.

Konklusjon

Ja, studiets eksamens- og vurderingsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

- Høgskolen bør vurdere muligheten for mer gruppebasert vurdering som beskrevet overfor.

7-2 6. Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Vurdering

Som tidligere nevnt er det høyst sannsynlig at den kompetansen som dette mastergradsstudiet gir vil være en kompetanse som vil bli etterspurt i samfunnet. Studiet kvalifiserer til å arbeide som bestyrer og leder i barnehage, barnehageadministrasjon i privat og offentlig sektor og til annen type rådgivningsvirksomhet. Som et disiplinbasert mastergradsstudium gir studiet også et viktig grunnlag for videre studier på ph.d-nivå. Søknaden beskriver doktorgradsstudier ved NTNU som høyst relevante og da særlig med fokus på program for lærerutdanningen. Det anslås at «dette ph.d-programmet vil kunne ta imot kvalifiserte kandidater fra masterstudiet i barnehageledelse» utan at det spesifiseres med bekreftelse frå NTNU at masterutdanningen tilfredsstillir de nødvendige kravene for opptak. Det er vår oppfatning at studiet vil kvalifisere til ph.d.-program ved NTNU og andre relevante ph.d.-program, men vi vil likevel anbefale at DMMH forsikrer seg med NTNU om at mastergradsutdanningen tilfredsstillir de nødvendige krav for opptak.

Konklusjon:

Ja, studiet har en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

- Høgskolen bør skaffe en bekreftelse fra NTNU som viser at mastergradsutdanningen tilfredsstillir de nødvendige krav for opptak til ph.d-utdanningen der.

7-2 7. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering:

Til studiet er det knyttet flere professorer og studiet er også godt dekket med undervisere med førstestillingskompetanse. Forskningsmiljøene ved DMMH har i de senere årene vist seg

fremgangsrike i å skaffe ekstern forskningsfinansiering og vært ekspansive. Mange deltar i, eller leder for tiden flere større forskningsprosjekter. Det planlegges at professorer og øvrige forskere med førstestillingskompetanse med erfaring fra relevant forskning innenfor områdene av studiet, skal undervise i studiet.

Av søknaden fremgår det at programmets studenter skal være en del av forskningsmiljøet ved DMMH og bidra til et læringsmiljø der forskning og ledelse av barnehagen inngår. Flertallet av undervisningspersonalet er forskere med professorkompetanse eller førstestillingskompetanse. På denne måten formidles innhold og opplegg for aktuell pågående forskning til studentene. I arbeidet med masteroppgaven kommer studentene under veiledning til å utføre et selvstendig forskningsarbeid. Studentene vil også i sin undervisning arbeide med fagrelevant forskningslitteratur og relatere denne til barnehagepraktikk. Studentene vil altså knyttes til et aktivt forskningsmiljø ved DMMH og knyttes til ulike prosjekter, både eksisterende og nye, for på denne måten være aktive deltakere i forskningsaktiviteter ved institusjonen.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

- Høgskolen bør i framtiden sikre videre utvikling av forskningsprosjekter der studentene kan inngå med sine masteroppgaver.

7-2 8. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

DMMH har lang erfaring og mange gode rutiner på studentutveksling på bachelornivå, men fordi de tidligere ikke har hatt mastergradsstudier, har de ikke samme erfaring eller rutiner for utveksling på masternivå. De har imidlertid inngått avtale med Göteborg Universitet om studentutveksling. Göteborg Universitet anses som en meget god samarbeidspartner i så måte, da de har et solid og stort fagmiljø ved Utbildningsvetenskapelige Fakulteten. Studenter ved DMMH kan ta deler ved studiet ved Göteborg og motsatt ved evt. oppstart av studiet ved DMMH. Göteborg tilbyr hele 7 emner per 15sp som kan tilbys studenter ved DMMH og som da kan erstatte emner i mastergradsstudium i barnehageledelse ved DMMH. I og med at alle emner i masterutdanningen ved DMMH er obligatoriske, vil emnene i Göteborg erstatte en eller flere av disse. Göteborg er et unikt og godt forskningsmiljø som er det er bra å være koblet til.

DMMH har også intensjonsavtaler med andre fagmiljø uten at forpliktende samarbeid er inngått. Generelt sett angis det i søknaden at DMMH har etablerte program for studentutveksling med flere land i EU, samt noen land i sørlige Afrika.

Av søknaden fremgår det at de relevante forskningsmiljøene ved DMMH har samarbeid for eksempel i form at studentutveksling og lærerutveksling med et flertall av land innen EU. Institusjonen har også denne typen samarbeid med flere afrikanske land. DMMH tilbyr også et spesialelne i «Early Childhood Education and Care, Theory and Practice», rettet mot utenlandske studenter på

utvekslingsprogram. Komiteen vurderer med utgangspunkt i disse eksemplene at ordninger for studentutveksling og internasjonalisering er tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

- Høgskolen bør videreutvikle samarbeidet med Göteborg Universitet og samtidig utvikle andre samarbeidsavtaler med andre gode relevante fagmiljøer.

7-2 9. Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Vurdering:

I søknaden har høgskolen i detalj redegjort for tilgang og anvendelse av lokaler for studiearbeid, IKT-ressurser og bibliotek. DMMH har et eget bibliotek med et bredt utvalg av relevant faglitteratur og tilgang til digitale ressurser. Biblioteket har personale som kjenner fagområdet i studiet godt og som kan hjelpe studentene med å finne frem til relevant litteratur. Det finnes en internettbasert læringsplattform som studentene for grunnleggende veiledning i hvordan de skal håndtere. Når det gjelder internett finnes det høyhastighetsnettverk som allerede fungerer. Når det gjelder e-post får alle studentene en egen mailkonto som kan kobles opp mot mobilen. Studentene vil ha tilgang til to PC-saler med et totalt antall på 40 plasser. Opplæring og support i form av fastsatte veiledninger finnes på DMMH's nettsider. Disse støtteressursene vurderes som gode. DMMH argumenterer i søknaden for at de skal greie å gi et godt tilbud til masterstudentene sammen med skolens øvrige studenter. Vi mener at dette er sannsynliggjort i søknaden.

Konklusjon

Ja, studiet har infrastruktur som er relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

3.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

DMMH har utviklet et godt fagmiljø over de siste årene og utgjør i dag et godt fagmiljø for å iverksette og ivareta en masterutdanning innen ledelse i barnehager. De fagpersonene som er tiltenkt undervisningsoppgaver og veiledningsansvar, har alle relevant kompetanse for utdanningen. Den samlede kompetansen og fagmiljøets størrelse og sammensetning er tilstrekkelig for masterutdanningen. Det er 18 personer som er tiltenkt undervisning og veiledning på studiet og av disse er det hele 59 prosent som har professorkompetanse og omtrent 90 prosent med førstekompetanse. Av de 18 personene er det 14 ansatte i faste stillinger. 4 professorer er tilknyttet i

tillegg som timelærere som har ansettelsesforhold ved andre utdanningsinstitusjoner. At de fleste i fagmiljøet er i fast stilling tilknyttet institusjonen, vurderer vi som positivt for å sikre et stabilt fagmiljø og læringsmiljø for studentene. Selv om det formelle kravet til førstekompetane er oppfylt, kan det være en fremtidig utfordring med stor grad av timelærerbruk. For å bygge solide fagmiljø kreves en viss grad av tilknytning og tilstedeværelse utover det timebaserte. Vi anbefaler derfor DMMH å i minst mulig grad benytte seg av timelærere, og satse på en sterkere og mer formell tilknytning i form av fast ansettelse.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

- Høgskolen bør fortsette og videreutvikle det gode arbeidet som gjøres i å bygge godt fagmiljø. Høgskolen bør derfor på sikt sikre en mer formell tilknytning fra alle sentrale faglærere på første nivå – helst i faste prosentvise stillinger. Dette kan bidra positivt i å bygge videre på det gode fagmiljøet og ikke minst iverksette forskningsprosjekter som studentene kan inngå i.

7-3 2. Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Vurdering:

Blant de involverte professorene og øvrige forskere finnes det flere eksempler på at fagmiljøet er aktive i internasjonale forskningsnettverk, for eksempel gjeldene refereeforskning. Blant annet har fagmiljøet inngått forpliktende samarbeid gjennom forskningsprosjektet «Management for learning»: Dette er et samarbeid med Høgskolen i Nord-Trøndelag, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tampere Finland, og med Macquaire University i Sydney, Australia. Flere er gjesteprofessorer i USA og leder internasjonale forskningsnettverk med aktører utenfor DMMH. Underviserne i studiet er også aktive i norske nasjonale nettverk slik som skoleutvikling og vurderinger av elever i grunnskolen.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

7-3 3. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

De syklusene som ikke er aktuelle for denne rapporten, markeres i svakt grått

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse

- b. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Vurdering

Det er i søknaden tydelig redegjort for at DMMH fyller de prosentvise kravene til fagmiljø. Av 18 personer i fagmiljøet er 14 av dem i hovedstilling ved DMMH. De siste fire er timelærere med små stillingsbrøker, så kravet til hovedstilling er oppfylt med svært god margin. Det er også 4 professorer i studiet og til sammen har DMMH 37,5% professorkompetanse. Det er til sammen 71,4% i fagmiljøet med førstestillingskompetanse eller professorkompetanse. Alle som er emneansvarlige i studiet er professorer eller førsteamanuenser og kravet til førstestillingskompetanse i sentrale deler av studiet er derfor også godt dekket.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet oppfyller de kvantitative kravene.

- Som nevnt over bør høgskolen tilstrebe en formell tilknytning av alle fagressurser som skal bidra inn i masterutdanningen. Timelærere har sjelden tilstrekkelig incitament til å initiere faglig samarbeid utover sine definerte oppgaver.

7-3 4. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

De syklusene som ikke er aktuelle for denne rapporten, markeres i svakt grått

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

Vurdering

Dynamikken i de forskningsmiljøene som er etablert og utviklet ved DMMH bedømmes som gode og med fruktbare framtidige muligheter for synergier. Antallet professorer og aktive forskere viser stor aktivitet. Dette fremgår av CV'ene og publikasjonslistene som er lagt ved som vedlegg til søknaden. Eksempler på dette pionerarbeidet gjelder å løfte frem ledelse og personalutviklingen og dens betydning for kvaliteten i barnehagen så vel i Norge og i øvrige nordiske land, utvikling av kunnskap som livssyn og etikk i barnehagen, samt forskning på førskolens historiske og samtidshistoriske utvikling. Flere professorer i søknaden kan vise til forskning med høy internasjonal status. Det er vår vurdering at fagmiljøet bedriver forskning og kan vise til resultater på høyt nivå.

Konklusjon:

Ja, fagmiljøet har dokumenterte resultater på aktiv forskning og utviklingsarbeid.

7-3 5. For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

- Mastergradsstudium i barnehageledelse innebærer ikke praksis og kriteriet er derfor ikke relevant for vurdering.

4 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler akkreditering av Masterstudium i barnehageledelse ved DMMH

Komiteen har nedfelt gode råd (BØR) til videre utvikling av dette studiet.

- Høgskolen bør sikre at det nye planlagte kvalitetssikringssystemet inkluderer det nye masterstudiet på en tilstrekkelig og tilfredsstillende måte. Et masterstudium innebærer noen nye høyere krav til kvalitetssikringssystemet, noe som må planlegges inn i utviklingsarbeidet av systemet.
- Høgskolen bør på sikt planlegge for å øke antall plasser. Den økte tilførselen av utdannede studenter på bachelorgradsnivå innen førskolepedagogikk gjør en slik ekspansjon nødvendig.
- Høgskolen bør vurdere det foreslåtte navnet «mastergradsstudium i ledelse av barnehage».
- Høgskolen bør vurdere masterutdanningens høye ambisjoner i læringsutbyttebeskrivelsene. Flere av de beskrevne læringsutbyttene er svært ambisiøse når det gjelder inngående kunnskap i flere etablerte forskningsområder.
- Høgskolen bør vurdere en tydeliggjøring av innholdet og målsettingene i hver læringsutbyttebeskrivelse, da noen formuleringer innebærer svært ambisiøse mål for måloppnåelse. Videre er det viktig at høgskolen implementerer dette i sitt arbeid med kvalitetssikring.
- Høgskolen bør vurdere muligheten for mer gruppebasert vurdering som vurderingsform.
- Høgskolen bør skaffe en bekreftelse fra NTNU som viser at mastergradsutdanningen tilfredsstillende de nødvendige krav for opptak til ph.d-utdanningen der.
- Høgskolen bør i fremtiden sikre videre utvikling av forskningsprosjekter der studentene kan inngå med sine masteroppgaver.
- Høgskolen bør videreutvikle samarbeidet med Göteborg Universitet og samtidig utvikle andre samarbeidsavtaler med andre gode relevante fagmiljøer.
- Høgskolen bør fortsette og videreutvikle det gode arbeidet som gjøres i å bygge godt fagmiljø. Høgskolen bør derfor på sikt sikre en mer formell tilknytning fra alle sentrale faglærere på

førstenivå – helst i faste prosentvise stillinger. Dette kan bidra positivt i å bygge videre på det gode fagmiljøet og ikke minst iverksette forskningsprosjekter som studentene kan inngå i.

5 Vedtak

Vi vurderer at vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 28. februar 2013 nå er fylt, og har dermed truffet følgende

vedtak:

Mastergradsstudium i barnehageledelse (120 studiepoeng) ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning akkrediteres. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

NOKUT forutsetter at høyskolen fyller de til enhver tid gjeldende krav for akkreditering. I tillegg forventes at høyskolen vurderer de sakkyndiges merknader og anbefalinger i det videre arbeidet med utvikling av studiet.

6 Dokumentasjon

Arkivsak 14/457-1 Dronning Mauds Minne Høgskole - søknad om akkreditering av mastergradsstudium i barnehageledelse

7 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

Professor Grete Wennes, Høgskolen i Sør-Trøndelag

Wennes er professor ved Handelshøyskolen, Høgskolen i Sør-Trøndelag. Hun er Dr.oecon fra Norges Handelshøyskole i ledelse av kunstneriske organisasjoner (Skjønnheten og udyret, 2002). Wennes underviser og veileder innen områdene; ledelse, samfunnsvitenskapelig metode, kunnskapsledelse og organisasjonsteori ved høyskolen. Hun er med i forskningsprosjekter som omhandler verdier i offentlig ledelse, kunnskapsledelse og forskning og innovasjon i offentlig tjenesteyting. I tillegg har Wennes jobbet som foredragsholder, ledelsesutvikler, rådgiver, styremedlem, kordirigent og kunstnerisk leder.

Professor Inge Johansson, Stockholms universitet, Sverige

Johansson er professor i pedagogikk ved Avdelningen för förskolläro utbildning och förskoleforskning ved Stockholms universitet. Før dette var han professor i utdanning ved Lärarhögskolan i Stockholm

og professor i barn ved Linköpings universitet. Johansson har også bred erfaring fra forvaltningssiden av oppvekstsektoren (inkludert utdanning), blant annet som ansvarlig for forskning ved Statens skolverk og som spesialist på overgangen fra barnehage til skole i Socialdepartementet. Fokus i Johanssons forskning er utvikling av kunnskap og læringsprosesser i ”den nye skolen” der skole, førskole og ordninger etter skoletid er integrert i én enhet, samt praksisorientert forskning. Johansson publiserer aktivt, både i svenske og internasjonale kanaler, og er blant annet involvert i arbeidet med European Early Childhood research Journal (EECERJ).